

POROČILO ZA LETO 2018

Namen projekta Znanost na cesti je informiranje širše javnosti o raziskavah in dosežkih slovenskih raziskovalcev in dvig zavedanja o pomembnosti znanstvenih raziskav in razvoja za družbo in gospodarstvo. Inicijativa je nastala spomladi l. 2013, ko jo je kot pokroviteljica podprla SATENA, Slovensko akademijsko tehniško naravoslovno društvo. Julija 2017 smo člani projektne skupine skupaj s SATENO ustanovili neprofitni zavod Znanost na cesti, ki nadaljuje in nadgrajuje aktivnosti za promocijo znanosti. V letu 2018 so potekali sledeči sklopi aktivnosti.

AKTIVNOSTI

1. **Skodelica znanosti** - Javna poljudnoznanstvena pogovorna predavanja (brezplačne vstopnice): V sodelovanju z ZRC SAZU smo organizirali 9 mesečnih predavanj v Atriju ZRC, v sodelovanju z GENi pa še predavanja v Kulturnem domu Krško.
<https://znc.si/dogodki/skodelica-znanosti/>
2. **Znanost med knjigami**: V knjigarni Konzorcij smo izvedli 9 javnih poljudnoznanstvenih pogovornih predavanj (<https://znc.si/dogodki/znanost-med-knjigami/>) in **okroglo mizo** Pisati o znanosti (<https://znc.si/dogodki/okrogle-mize/>)
3. **Znanstveni slam** - tekmovanje raziskovalcev v kratkih predstavitev svojih raziskovalnih tematik (brezplačne vstopnice)
Na znanstvenem slamu v Atriju ZRC je nastopilo 10 raziskovalcev z različnih področij znanosti. Na tokratnem slamu so se lahko poleg raziskovalcev na začetku kariere predstavili tudi starejši raziskovalci.
<https://znc.si/dogodki/znanstveni-slam/znanstveni-slam-2018/>

Na povabilo Avstrijskega znanstvenega slama se je kot slovenska predstavница udeležila tekmovanja v Gradcu zmagovalka Znanstvenega BIO slama 2017.

** Zvočni posnetki vseh dogodkov so objavljeni kot podkasti, predavanja iz niza »Skodelica znanosti« in Znanstveni slam pa tudi kot video posnetki na portalu Videlectures.net, na YouTube kanalu Znanost na cesti in na spletni strani <https://znc.si>.*

4. **Blog, nagradni natečaji, objavlanje novic**
Objavili smo 19 blogov raziskovalcev in 2 nagradna natečaja (Znanost v verzih in Znanost na delu). Na družbenih omrežjih Facebook in Twitter smo objavljali in delili novice o dosežkih znanosti v Sloveniji in tujini ter najave dogodkov, na Instagramu pa utrinke iz ozadja.
5. **Drugo:**
 - V sodelovanju s Slovensko fuzijsko asociacijo, IJS, smo soorganizirali strokovno ekskurzijo v fuzijski reaktor v gradnji ITER.
 - V sodelovanju z Valom 202 smo pripravili kviz o fuzijski energiji in zmagovalca za nagrado vzeli s seboj v ITER. (<https://val202.rtv slo.si/2018/05/kviziter/>)
 - V Svetu energije (GEN energija) smo sodelovali z delavnico o magnetizmu za osnovnošolce
 - Šesto leto izvajanja projekta Znanosti na cesti smo zaključili s srečanjem ustvarjalcev Znanosti na cesti.

SODELUJOČI

Ekipa Znanost na cesti je ob koncu leta 2018 štela 11 članov.

Kot predavatelji so v letu 2018 sodelovali: Prof. Maruša Bradač (Univerza v Kaliforniji – Davis), prof. Matevž Dular (Fakulteta za strojništvo UL), prof. Kozma Ahačič (ZRC SAZU), Dr. Tomaž Žagar (GEN), prim.dr. Lucija Perharič (Slovensko toksikološko društvo), prof. Jernej Klemenc (Fakulteta za strojništvo UL), Prof. Zvezdan Pirtošek (UKC in Medicinska fakulteta UL), dr. Bojan Nemeč (Institut »Jožef Stefan) in prof. Janez Štrancar (Institut »Jožef Stefan«).

Kot moderatorji so na dogodkih sodelovali: Matic Jerman, Maja Ratej, Luka Hvalc, Lea Udovč, Renata Dacinger, Anja Čuček, Jernejka Drolec, dr. Boštjan Narat in Aleš Novak.

DOSEŽENI CILJI

- Poljudnoznanstvena predavanja v Ljubljani so dobro obiskana, v letu 2018 se je v Ljubljani udeležilo preko 1200 obiskovalcev, v Krškem pa okoli 30.
- V podkastu je bilo do konca I. 2018 zabeleženih preko 12.000 prenosov. Največ prenosov (656) je zabeleženih za predavanje prof. Janeza Štrancarja »Tatinski nanodelci v pljučih«.
- Spletna stran znc.si je imela v letu 2018 preko 26.000 ogledov. Več kot polovica obiskovalcev je mlajših od 35 let.
- Število sledilcev na Facebooku je do konca I.2018 doseglo 3658. V letu 2018 smo imeli z objavami na Facebooku več kot pol milijona dosega. Število oseb, ki smo jih dosegli z objavami, je 10152, od tega 87,5 % iz Slovenije.
- Na portalu Videlectures.net je bilo zabeleženih 650 ogledov video posnetkov predavanj, od tega največ (159) ogledov predavanja prof. Matevža Dularja, dobitnika ERC projekta.
- Ob koncu leta 2018 je bilo na YouTube kanalu 43 naročnikov, zabeleženih je bilo 3.341 ogledov predavanj. Največ ogledov (1400) je bil deležen posnetek predavanja prof. Nives Ogrinc z IJS »Varnost in sledljivost živil na slovenskem tržišču«.

Glede na odziv ciljne javnosti ocenjujemo, da se zanimanje in razumevanje znanosti počasi in vztrajno veča, prav tako ocenjujemo, da je poročanja o znanosti v medijih več, kot v preteklosti. Po naši oceni projekt prispeva tudi k boljši povezanosti raziskovalcev in znanstvenih novinarjev. Posebnega zanimanja so deležni znanstveni slami, kar se kaže tudi v večjem zanimanju za organiziranje tovrstnih dogodkov.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem predavateljem, sogovornikom in moderatorjem za sodelovanje. Brez vas projekta Znanost na cesti ne bi bilo. Posebna zahvala velja tistim, ki ste se iz entuziazma v podporo Znanosti na cesti odrekli honorarju ali nagradi.

Hvala tudi novinarjem drugim, ki svoje vtise z dogodkov zapisujete in jih delite s širšo javnostjo. Velika zahvala vsem, ki verjamete, da gre lahko znanosti v Sloveniji boljše in da tudi majhni koraki štejejo. Hvala, da podpirate projekt Znanost na cesti in ekipo s pohvalo in spodbudnimi besedami.

Aktivnosti v projektu je v letu 2018 omogočila Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (MU-PROM/2018-018), za finančno podporo pa se zahvaljujemo tudi Fakulteti za strojništvo UL, NEKu, GENU, podjetju Intersocks in posameznim donatorjem. ZRC SAZU je omogočil izvedbo predavanj v prelepem atriju, Val 202 je pomagal obveščati javnost o dogodkih, Keramika Liboje pa je prispevala »skodelice znanosti«.

Ljubljana, 20. januar 2019